

OHI-NYTT

Nr 2 2024

Medlemsblad för Organisationen för Hästunderstödda insatser

Innehåll

Ordföranden har ordet	2	Har du en videofilm?	10
Definition HUI	3	Återträff Strömsholmskurserna	11
Nya styrelseledamöter och ordförande	3	Lära med hästar - varumärke	
Nytt från styrelsen	8	och modell	14
5e Nordiska Forskningskonferensen	8	Kalendarium	17
Du som inte forskar	9	Styrelse och organisation	18

Ordförande har ordet

Att bli vald till ordförande för OHI är ett hedersfullt uppdrag som jag tar på stort allvar, och att axla rollen efter Petra Andersson kommer inte vara lätt. Men jag ska göra mitt bästa. Som tur är har jag mycket erfarna och kompetenta ledamöter till min hjälp. Det är flera nya ledamöter som det ska bli roligt att få arbeta tillsammans med. Det första och viktigaste arbetet styrelsen har, är att ta tag i är OHI:s 30 års jubileumsmiddag, som är i september i samband med Nordiska forskningskonferensen i Halmstad. Jag hoppas vi ses där. Annars går mina tankar, i detta blåsiga och regniga väder, till frågan om hästvelfärd. Jag tänker att OHI har ett viktigt uppdrag här, för att klara ut vad vi menar med hästvelfärd och hur hästvelfärd ser ut inom HUI. Vad är hästvelfärd och hur vet vi att hästen har det bra? Vilken kunskap eller ytterligare kunskap behövs? Forskning pågår och vi kommer med intresse följa den. Trots regn och rusk så är ju ändå våren på väg, och jag kommer osökt att tänka på Karin Boyes dikt "Ja visst gör det ont" som hon skrev 1935. "Visst gör det ont när knoppar brister, varför skulle annars våren tveka." Jag tycker mycket om den dikten. Den berör mig på något sätt djupt och jag tänker att det gör ont att utvecklas, att ta sig an nya utmaningar, att ta sig ut från sin Comfort zon och in i det okända. När det gör ont är det lätt att dröja sig kvar i det kända. Men att våga ta steget ut i det okända är att segra.

Christine Wadejörd
ordförande

Redaktionens ruta!

Här kommer ännu ett nummer av OHI Nytt.

Styrelsen arbetar på medlemmarnas uppdrag. Ta vara på chansen och engagera dig i föreningsarbetet och känn att du kan göra skillnad. Föreslå vad föreningen skall fokusera på, kontakta en styrelsemedlem eller engagera dig i vårt idéella arbete du också, till exempel som medarbetare i OHI Nytt! Då når din röst alla OHI medlemmar.

Vill du bidra till att utveckla OHI Nytt?

Maila:

maggan.hakanson@gmail.com

*Har du betalat
medlemsavgiften för 2024?*

Medlem 300 kr

PG: 820054-5
BG: 5671-3738

Organisationen för Hästunderstödda insatser är en ideell non profitorganisation för dig som vill öka tillgängligheten till hästen och dess miljö i samhällets olika insatser mot ohälsa.

TERMINOLOGIN VI ENATS OM I NULÄGET - ETT LEVANDE DOKUMENT

OHI s definition av Hästunderstödda Insatser antagna 2020

Var hör dina aktiviteter hemma? Inom en eller flera av ovanstående rubriker? Målet med aktiviteten avgör hur den definieras och din profession avgör vilka befogenheter du har i förhållande till din klient/student/elev/patient/kund.

Tillsammans utvecklar vi en hållbar och etisk bransch med respekt för de levande individer som omfattas.

Vi verkar inom olika verkligheter, med olika mandat från samhället men med ett gemensamt mål – att ge människor möjligheten att öka sin livskvalitet och sitt välbefinnande genom möten med hästen och dess miljö.

Nya styrelseledamöter och ny ordförande 2024

Ordförande

Christine Wadefjord

1985. Leg Psykoterapeut sedan 2001, handledarutbildad 2007, har utbildning i traumabehandling steg 1 och 2 i EMDR, utbildning i Hästundersökt socialt arbete 2011 vid Linnéuniversitetet, kursledare på Tilläggsutbildningen i hästunderstödda aktiviteter på Hästsportens folkhögskola, Wången from 2021.

Jag har varit OHI certifierad under åren 2011–21. Dock inte längre pga att jag inte längre har någon aktiv verksamhet.

Jag har suttit med i styrelsen under tiden 2017-21 och är åter invald från 2022. Under 2023 som vice ordförande. Arbetat i OHI:s certifieringskommitté sedan 2018.

Jag har arbetat tillsammans med mina hästar sedan början/mitten på 1990 talet med både vuxna och unga från 13 år och uppåt. Målgruppen har varit psykisk ohälsa såsom trauma, missbruk, utmattningssyndrom, depression, ångest, självskadebeteende, ADHD.

Uppdragsgivarna har varit HvB hem, kriminalvården, socialtjänsten, Försäkringskassan samt privatbetalande.

Jag rider och tränar dressyr. Har tävlat på Msv nivå men tävlar inte längre. Men jag tränar fortfarande dressyr, jag älskar att dansa med min häst och få den där "ett med hästen" känslan. Den känslan ger mig både kraft och återhämtning. Har haft min Henry Wild, född 2008, sedan han var ett år så vi känner vandra väl. Vi är vad man kallar, ett radarpar.

Marie Louise Nilsson ord ledamot

Jag heter Marie-Louise Nilsson och har varit ledamot i styrelsen under de två senaste åren. Under många år arbetade jag som specialpedagog inom Habilitering och Hälsa i Västra Götalandsregionen. Min utbildning och tidigare arbetslivserfarenhet som förskollärare och specialpedagog har gett mig tillfälle att lära och reflektera kring barns utveckling, kommunikation och inläring. I mitt arbete på Habiliteringen har jag haft förmånen att få arbeta tvärprofessionellt, bl.a. med HUT i samverkan med fysioterapeut och arbetsterapeut. Vi samordnade, utvecklade och genomförde HUT under många år. Med tillgång till fantastiska ridvägar i underbar natur kunde vi genomföra i stort sett all vår verksamhet utomhus och med hjälp av naturens alla möjligheter kunde vi skapa individuellt anpassad HUT i stimulerande miljö.

Jag hade förmånen att få utveckla en långvarig relation med ridklubbens personal och de mycket erfarna och tålmodiga hästarna i alla storlekar. Att uppmuntra samspel och kommunikation i olika former under HUI har varit mycket spännande och lärorikt. Jag vill arbeta för att fler barn och ungdomar kan få möjlighet att delta i HUI, gärna genom att ge aktiva inom HUI och lokala ridklubbar medel, kunskap och möjlighet att samarbeta med målet att skapa en mångfald av verksamheter så att fler får möjlighet att komma "över tröskeln" in i stallet.

Sedan våren 2020 är jag pensionär och kan njuta av naturen både i Åre och i Göteborg. I nuläget är jag inte aktiv inom HUI men vill gärna dela med mig av mina erfarenheter utifrån ett pedagogiskt och ett tvärprofessionellt perspektiv.

Lotta Stenlund ord ledamot

Lotta Stenlund heter jag och är ny i OHI:s styrelse. Jag har arbetat i vården i över 40 år, först som undersköterska, sedan operationssköterska och nu som IVA sjuksköterska. Jag har ett eget bolag där jag arbetar med ISO certifiering och kvalitetssäkring, och hyr även ut mig som IVA sjuksköterska. Jag är gift och har tre vuxna barn och två barnbarn. Jag har en Islandshäst som är en pigg femgångare på 13 år.

HUI utbildningen på Strömsholm gick jag 2022-2023 och efter den startade min kollega och jag vårt företag Barnbacka. Vi har vår verksamhet i Tjuvkil några mil norr om Göteborg. Vi inriktar oss på barn med neuropsykiatriska svårigheter. Vi har nu ett tiotal barn som kommer ett par dagar i månaden, vilket vi önskar utöka. Vårt mål är också att påbörja en studie, under nästa år.

Jag sitter även med i styrelsen för ett boende för hemlösa missbrukare där jag även har tankar på att ta in hästar på något vis.

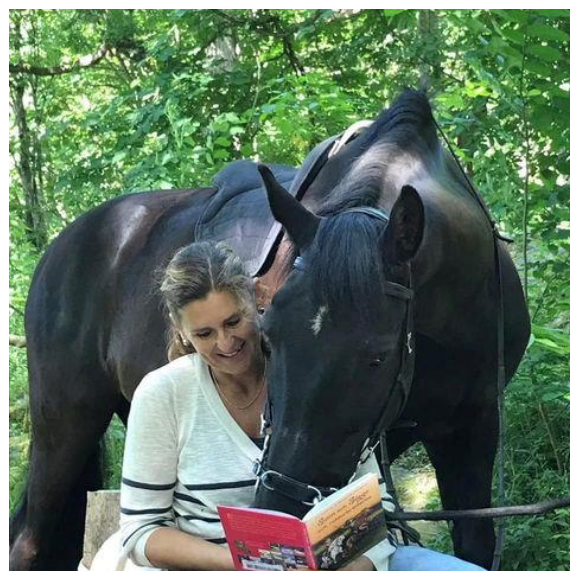
Jag ser framemot arbetet i OHI:s styrelse och hoppas jag kan bidra med lite erfarenhet från min värld.

Susanna Aronsson ordinarie ledamot

Mitt namn är Susanna Aronsson och jag är 49 år gammal och bor på ön Orust på Västkusten tillsammans med min sambo och den yngste sonen av sju barn/bonusbarn, samt ett gäng katter, hästar och hönor. Ursprungligen kommer jag från Fjällbacka. Glädje, engagemang och ödmjukhet är mina tre ledstjärnor i mitt liv.

Under nästan hela mitt verksamma yrkesliv har jag verkat i skolans värld, både som lärare, rektor och nu litteraturpedagog. Jag är legitimerad gymnasielärare i botten med ämnena svenska, religionskunskap och svenska för invandrare (sfi). Under ett av mina rektorsuppdrag startade jag en utbildning med hästunderstött lärande och hälsa. Deltagarna läste bl a in matematik och svenska med hästarnas hjälp. På skolan fanns redan en sommarkurs som hette "Må bra med häst". Som litteraturpedagog arbetar jag med att främja läslust hos barn och unga. Till min hjälp har jag ofta en av mina hästar, bokhästen Lego.

Under innevarande läsår studerar jag på "Tilläggsutbildningen för Hästunderstödda insatser på Strömsholm", samt "Verksamhetsledare inom hästrelaterade näringar" på BYS i Skara. Mitt mål är

att kunna starta en verksamhet inom HUI och då främst inom Hästunderstött lärande och aktivitet, för deltagare med problematisk skolfrånvaro. Detta är en målgrupp som ligger mig varmt om hjärtat och jag är övertygad om att en utflyttad lärmiljö bland djur och natur kan få många att hitta sin motivation igen. Jag är även utbildad "Lära med Hästar-handledare" och inom Motiverade samtal (MI).

När inte mina tre hästar tar min tid i anspråk, så läser jag gärna eller är ute med min segelbåten.

Jag har en del erfarenhet av att sitta med i olika styrelser för ideella föreningar, bl a "Häst på Orust", som verkar för allmänna ridleder på ön, "Orust Ridklubb" och "Orust Häst, hand och hälsa", som bl a arbetade för att få fler att upptäcka Working Equitation (WE).

Jag tackar stort för förtroendet att bli ledamot i OHI!

Britt - Marie Bjerre suppleant

Jag heter Britt-Marie Bjerre och bor på en gård i Skåne mellan Hässleholm och Kristianstad. Mitt hästintresse började i sjuårsåldern med en egen ponny då min pappa köpte gård och började med hästuppfödning. Det blev mycket ridning, körning och tävlingar i dressyr, hoppning samt fälttävlan. Jag gick en Hästskötarkurs i Flyinge och Ridledarkurs, RIK 0. Jag arbetade i sjukvården och psykiatri som Undersköterska/Skötare i många år. Jag var mer intresserad av hälsofrämjande arbete och gick utbildning till Friskvårdspedagog, 1993.

Idén att kombinera hästar, natur och trädgård för hälsa och välbefinnande ledde till kurser i Trädgårdsterapi i Alnarp SLU, Att använda hästen i vård och socialt arbete, Malmö Högskola, 2011 och Terapeutisk Ridning, GHRK, 2014. Jag blev medlem i IRT, 2012 och OHI Certifierad Friskvårdspedagog, 2020.

Min hästverksamhet startade 2011 när jag arbetade på Finjagårdens behandlingshem. De ville testa HUT som komplement till Dialektisk Beteendeterapi, DBT och övrig behandling. Jag slutade arbeta på Finjagården 2015 och har fortfarande samarbete med HUT för deras klienter.

Projektet Våga I Samspel med Häst, VISH, genomfördes 2021-2023 för barn och unga med ätstörningsproblematik. Syftet var att undersöka effekter av hästars medverkan i behandling av ätstörning. Projektet gjordes i samarbete med Fysioterapeut Mariliis Auli, BUP Kristianstad.

Jag har privata klienter som kommer för att få ett ökat lugn och välbefinnande i samspel med hästarna.

De senaste åren har vi haft studiebesök av deltagare från tilläggsutbildningen HUI på Strömsholm och Wången. Jag har även föreläst för deltagare på Wången. En stor del av verksamheten på Kluvhult är Naturunderstödd Rehabilitering, NUR, där hästarna och övriga djur på gården har en betydelsefull roll.

Mia Harri suppleant

Jag heter Mia, är 54 år och bor på landet utanför Trollhättan tillsammans med åsnorna Iza och Alice. Tanken är att de skall kunna vara med i en liten verksamhet i framtiden, men där är vi inte riktigt ännu. Med åsnor går ju saker och ting liksom i ett eget tempo.

Min bakgrund är väl närmast som samhällsvetare, med inriktning mot funktionshinder, tillgänglighet och kommunikation. Just nu arbetar jag mest med uppdrag kring tillgänglighet och tydlighet i text, men också en del som syntolk. Just syntolkning hade varit roligt få in mer av, både i HUI-sammanhang och inom hästvärlden i stort.

Jag har gått HUI-utbildningen på Strömsholm, och utbildningar i Equine Assisted Learning och Therapeutic Horsemanship i Wales och Skottland. För några år sedan skrev jag en masteruppsats om HUI för utsatta barn och unga; forskning kring olika aspekter av HUI är något jag är väldigt intresserad av. Det är ju både spännande och viktigt!

Sofia Haking ledamot

I styrelsen ingår, sedan 2020, Sofia Haking, socionom bosatt i Stockholm, vår viktiga kassör.

Sofia presenterade sig i nr 1 2020 – så här ser hon ut.

Nytt från styrelsen

Den nya styrelsen är i början av sitt verksamhetsår och planerna framåt presenteras nedan.

Styrelsen kommer främst att ha fokus på att ordna inför OHI:s 30 årsjubileum som är i september.

Vi kommer också att fortsätta arbetet med att höja statusen för HUA, hästunderstödda aktiviteter, för de som gått utbildning i Tilläggsutbildning i hästunderstödda insatser inriktning aktivitet på Wången.

OHI är också med i arbetet att se över Tilläggsutbildningen på Strömsholm som nu kommer att pausas under nästa läsår.

När det gäller medlemsvård så hoppas vi få igång fler regionala grupper och att få till någon digital föreläsning under hösten.

Christine

5 e Nordiska Forskningskonferensen Call for abstracts förlängt till sista maj!!!

Nordisk Forskningskonferens i Halmstad 12–13 september 2024

CALL FOR ABSTRACTS – förlängd till sista maj!!! Passa på att skicka in ditt bidrag!

Temat för kongressen är

“Equine-assisted interventions for sustainable health, performance and participation”

- Key note speakers; Henrika Jormfeldt, Tobba Therkildssen Sudmann och Nina Ekholm Fry
- Panelsamtal med forskare och politiker
- Presentation av inskickade bidrag
- Posters
- Nätverksträffar
- Utställning av företagare
- Videofilmer från verksamheter
- OHI 30 år - jubileumsmiddag

Kostnad för konferensen på plats	750 kr inkl fika, lunch och middag
Kostnad digital medverkan	250 kr
Antagna abstracts	ingen avgift
Anmäl dig till kongressen via webbadressen	https://www.hh.se/english/about-the-university/events/the-5th-nordic-research-seminar-on-equine-assisted-interventions-2024.html

Abstract inlämningens sista dag är den 31 maj. Skicka gärna in ditt bidrag till HUI2024@hh.se.

OBS Kongress-språk är engelska! Alla presentationer ges på engelska, men panelsamtal sker på svenska.

Vi uppmanar deltagare från alla våra Nordiska grannländer och naturligtvis våra svenska OHI medlemmar – passa på att nätverka och umgås med kollegor! Efter att det officiella programmet avslutats vid lunch/tidig eftermiddag den 13 e finns möjligheter till mötesplatser för professionsgrupper, återträffar för kurskamrater eller "bara" möjligheter att träffa verksamhetsaktiva inom det egna området. Håll ett öga på konferensens webbsida (adress nedan) för kontinuerligt uppdaterad information.

Konferensen stöds av:

Om du inte forskar! Delta med utvecklingsprojekt, poster eller företagspresentation!

Inom OHI har vi under alla tidigare Nordiska konferenser bjudit in till att dels presentera forskning OCH även presentera arbeten av relevans för den praktiska verksamheten. Det är värdefullt för såväl forskare som för praktiker!

Det som presenteras kan vara en modell för behandling, sätt att utvärdera, att dokumentera eller kanske en modell för att bedöma och träna hästarna. Mycket av det som vi gör i praktiken – i mötet med klienten eller eleven – är inte forskning. Men det är verksamhetsutveckling!

Verksamhetsutveckling är viktigt och behöver dokumenteras, presenteras och diskuteras. Vi behöver lära av varandra för att slippa uppfinna hjulet på nytt.

Att presentera sin verksamhet kan vara ett sätt att få syn på det unika i den verksamhet som just nu bedrivs av just det team som du är aktiv i. En presentation ger möjligheter att dra nytta av deltagarna i konferensen och få nya perspektiv på det du gör – både vad som är unikt och vad som är allmängiltigt.

Vi har verksamheter inom det traditionella området vård och behandling, vi har verksamheter inom skolas värld, vi har verksamheter som sammanlänkar ideella föreningar som ridklubbar, med skola respektive vård. OHI har innovativa medlemmar som erbjuder terapi, lärande och aktivitet till klienter, men även till varandra i form av kurser och utbildningskoncept. Låt oss visa på vår bredd och var inte rädd att presentera DIN verksamhet i samband med konferensen!

Hur skall jag presentera?

Du kan antingen anmäla ditt abstrakt som en muntlig presentation på 15-20 minuter plus frågor i salen inför alla åhörare eller kan du anmäla ditt abstrakt som en Poster. Det kommer att finnas utrymme för Posterpresentation för alla som stannar upp och vill veta mer om innehållet i just din poster i samband med luncher och fikapausar.

Samtliga abstract bedöms av en vetenskaplig kommitté och accepterade abstrakt kommer att ingå i det officiella konferensprogrammet.

Utställning/Mässa där du kan visa din verksamhet i bild, text och video

Du kan också presentera din verksamhet i en utställning/mässa för besökare. Då betalar du för ytan du utnyttjar och anmäler till Konferensservice. Du får utrymme för att visa bilder och text om din verksamhet på en skärm. Det ställer inte lika stora krav på hur du presenterar och du behöver inte prata offentligt om du inte vill.

Har du videofilmer som presenterar din verksamhet – skicka in och visa upp!

Vi vill gärna få bidrag i form av videofilmer om verksamheter!

Vi vet att många har fina filmsnuttar på sina hemsidor och med hjälp av dessa hoppas vi kunna skapa ett ständigt pågående bildspel med videos under konferensen. Vi kommer att ha möjlighet att klippa ihop korta videofilmer från olika verksamheter och hoppas på att på så sätt locka politiker, tjänstemän och media att uppmärksamma olika verksamheter.

Har du en film som du vill medverka med, maila den till (samma som abstrakt) HUI2024@hh.se

Passa på att visa upp dig på HUI mässan och visa på områdets bredd och de kompetenser vi erbjuder!

Återträff Strömsholmskurserna 2017-2023

Hästsportens folkhögskola inbjöd till återträff för deltagare i HUI utbildningarna under perioden 2017-2023, sammanlagt sex årskurser med 16 intagna per kurs. Av de drygt åttio som examinerats hade ett fyrtiotal anmält sig. Det var deltagare från samtliga kurser som tog del av programmet, där **Linda Kjellberg**, lärare i etologi, samt sju deltagare presenterade projekt från HUI verksamheter.

Linda presenterade sitt avhandlingsarbete om välfärdsaspekter på hästar i lösdrift respektive på box och all kunskap som vuxit fram under de åtta år som projektet löpt. Linda har varit etologilärare för HUI kursens samtliga årskurser. Huvudsakliga fynd handlar om hur liggutrymmet påverkar hästarnas sov och ligg beteende, hur gruppstorlek påverkar konfliktbeteenden och hur utfordring och underlag i ligghall påverkar ätbeteende.

Ett viktigt påpekande är att det är först de senaste 400 åren som hästar inhysts i stall – innan dess var någon form av lösdrift det enda alternativet om hästarna inte strävade helt fritt. Både hästvelfärd och humanvelfärd påverkas av inhysningsformen eftersom det även är mindre fysiskt arbetsintensivt med lösdrift jämfört med uppstallning. Säkerhetsmässigt från humanperspektiv är in- och utsläpp den stora risksituationen. Lösdrift minskar antalet in- och utsläpp, så det är både tidseffektivt och säkert med lösdrift jämfört med uppstallning, för människan. Negativt för hästarnas välfärd är en ökad frekvens sparkskador och risk för näringsbrist för hästar som är svårödda. Det är främst vid omgruppering av hästar som skadefrekvensen ökar samt om de konkurrerar om mat och/ eller utrymme.

Linda poängterade att hästar har fysiologiskt behov av att röra sig, ett biologiskt behov av att tugga, liggtiden varierar individuellt liksom ättiden. För att uppskatta individens ättid behöver man mäta ättiden minst 5 ggr och därefter ta genomsnittstiden. Sov beteendet varierar men varje häst behöver ca 10-20 minuters REM sömn varje natt – dvs ligga ner och vila huvudet.

Ligghallarna används för att sova i, äta halm från och kissa i enligt de filmade sekvenser som analyserades i avhandlingen.

Presentation nr 2 hölls av **Charlotta Brag** och **Sara Holmberg** kursen 2020-2021 och **Henny Rehn** 2022-2023. De presenterade sitt projekt för unga män och kvinnor med autism och social fobi – **När vården möter gården**. Projektet genomfördes under drygt ett år och tre grupper om 4 personer deltog två ggr per vecka ½ dag under 12 veckor. Studien var en genomförbarhetsstudie, och har resulterat i en vetenskaplig artikel 2024. Charlotta, socionom och Henny, fysioterapeut var

personalen på gården som varsamt lotsade deltagarna från isolering i hemmet till deltagande i gruppen och i måltidsgemenskap. Närvarofrekvensen var hög, och det berodde sannolikt på att Charlotta hämtade deltagarna som inte klarade att ta sig till gården på egen hand. En viktig kunskap för att skapa förutsättningar för deltagande, välkänt för de av oss som har en bakgrund i den psykiatriska vården. Hästen motiverar till deltagande, men man behöver hjälp under lång tid för att överkomma de praktiska svårigheterna att ta sig hemifrån.

Intervjuer med deltagarna gjordes av en utomstående forskare och de erfarenheter som förmedlades var att hästen var mer motiverande än övriga djur på gården, att deltagarna fick hjälp att skapa vardagens struktur och rutiner, måltidsrutiner och hjälp med att normalisera dygnsrytmen samt att intervjuerna efter insatsen var mer mångordiga och fylliga än de som gjordes inför insatsen. Det upplevdes som kravlöst från ledarna och det var viktigt att få "göra saker" på riktigt och det kostade energi att delta och möta alla inblandade.

En uppföljande intervju ett år efter avslutad projekttid visade på att 12 veckor upplevdes som en för kort tid för genomgripande förändring, men 7 av deltagarna hade viss förbättring. Det blev också tydligt att gapet mellan olika myndigheter innebär att det var svårt att ta tillvara utvecklingen som deltagarna fått under projekttiden och allt gick tillbaka till som det var innan projektet för flera. En fråga är vem som bär kostnaderna för att inte ta tillvara positiva effekter – den hjälpbehövande, anhöriga, kommunen, FK, Regionen och/eller rättsväsendet?

Frågan blev hängande i luften – men kräver att vi funderar på hur vi drar nytta av olika erfarenheter av insatser för svårt funktionsnedsatta medborgare med eller utan hästars medverkan.

Jenny Zetterberg och Karin Emilsson-Falkenström gick också de kursen 2019-20. De presenterade sitt projekt **HU-KBT vid BUP**, ett projekt som därefter övergått i ordinarie verksamhet! I projektet vände de sig till barn med ångest och depression och erbjöd **en alternativ samtalsmiljö i kombination med upplevelsebaserat lärande**. Man erbjöd 12 barn o unga 10 gångers individuell kontakt med möjlighet till förlängning ytterligare 5 ggr.

Alla som påbörjat har också fullföljt sin terapi. Det var få uteblivande och få avbokningar, till skillnad från ordinarie följsamhet vid BUP kliniker.

Framgångsfaktorer angavs till att man gjorde något konkret där man ej behövde ha ögonkontakt, hade lätt att avleda, var lätt tillgänglig hade tydliga rutiner och där det var lätt att hålla fokus.

Projektet blev en brygga mellan behandling och skola. Det beviljas nu i budget ett år i taget.

Idag har man även behandling för barn o unga med ångest/depression i behov av upplevelsebaserad insats och i behov av morot för att komma till behandling. Vanligen har deltagarna neuropsykiatriska diagnoser/funktionsvariationer. BUP betalar hyra av häst och lokal till ridskolan samt Jennys och Karins löner. Deltagarna måste vara medlemmar i ridklubben för att inkluderas i ridskolans olycksfallsförsäkring.

Tilläggs kan att Jenny är hippolog och psykolog samt aktiv som instruktör i ridklubben.

Matilda Ugglå, kursen 2020-21 beskrev ett projekt där **personer med demens erbjöds HUI i grupp** vid StallKungsgården i ett samarbete med Silviahemmets dagverksamhet. Målet med insatsen var att erbjuda en hälsofrämjande insats utifrån lust, glädje och meningsskapande. Projektet finansierades via Timmermansorden och Silviahemmet.

Demens innebär kognitiva sjukdomar. Målet med dagverksamheten är att se och ta tillvara det friska. Demens orsakas av skador i hjärnan och är inte en del i ett naturligt åldrande.

HUI insatsen utformades för att lyfta fram individens resurser. I omgång 1 deltog två ridvana deltagare samt en Silviasyster. Två fysioterapeuter vid Kungsgården ansvarade för verksamheten. Man hälsade på hästarna, hanterade hästar och red i skogen. Fokus låg på att stimulera till glädje i stunden.

Arbets sättet som utvecklats i samarbete med skoleleverna med npf diagnoser användes eftersom de kognitiva svårigheterna vid npf och demens är likartade. Det behövs individuella anpassning, relationskapande, kravbefriat, bygga på deltagarens val av aktivitet och får inte vara tidsbegränsat.

Omgång 2 bestod av 4-7 personer och 1-2 Silviasystrar, oftast 4 deltagare. Dessa har gradvis börjat rida. Silviasystrarna följer upp vad som sker på Kungsgården och blir en brygga till vardagen på dagverksamheten och i deltagarnas hem.

Varför hästen var en fråga som besvarades med att hästen inte är magisk, men terapeutisk. Genom den hästunderstödda insatsen blir rörelser både medel och mål för att främja hälsa. Som sjukgymnast/fysioterapeut når man längre, djupare och bredare i sin insats. Deltagaren stimuleras rörelsemässigt men fysioterapeuten måste även överväga riskerna. Hästen motiverar och skapar en allians mellan alla inblandade, deltagare, systrar, fysioterapeuter och hästar. Insatsen länkar samman relationer med kropp, känsla och sinne.

Klara Hedermo kurs 2022-23, hippolog och yrkeslärare vid Västerås ridgymnasium var sista kvinna ut. Hon presenterade den **enkät bland ridgymnasiets elever** som blev hennes " eget arbete " under kursen.

Många elever har ångestproblematik och problematisk skolfrånvaro. Klaras frågeställning var hur kan man göra skolmiljön till en trygg miljö. Hon gjorde en enkät till samtliga elever i gymnasiets tre årskurser med **frågor om hästarnas bidrag till hur skolmiljön upplevs**.

Enkäten genomfördes vt 23 och alla elever på plats i skolan besvarade ett google formulär på skoltid. Det blev 42 svar dvs 14 per årskurs.

Att hästen främjar gemenskap var eleverna till 100% överens om. De visade sig också att hästarnas närvaro främjade elevernas trivsel och var viktiga för eleverna även utanför skoltid.

En fråga som var viktig var hur eleverna påverkades när en häst var skadad, flyttade från stallet respektive fick tas bort. Att en häst flyttade hade flertalet inga svårigheter med eftersom det upplevdes som att den förmodligen fick en bättre livssituation på det nya stället. Däremot hade skador eller avlivning en direkt påverkan på elevernas mående i högre grad än förväntat.

Slutsats av enkätsvaren var att människans miljö berikas av hästar. En väl så viktig fråga är berikar människor hästars miljö påpekade Linda Kjellberg och slöt därmed cirkeln av presentationer genom att fokusera på hur vi är varandras miljö – hästar och människor!

En berikande återträff för alla deltagare avslutades med gemensam middag på Thottas för de som inte var tvungna att återvända till hästar och människor.

Tack till Michan Skarfors utbildningsledare Strömsholm, OHI, HNS och SvRF som arrangerade.

Text: Maggan på plats i Strömsholm

Lära med Hästar – varumärke och modell för HUI- insatser

Under en kurs i "Lära med hästar" hade jag förmånen att få rollen som deltagande observatör. Jag fick en unik inblick i vad "Lära med hästar" står för och möjligheten att reflektera över HUI i förhållande till denna modell. Skandias "Idéer för livet" har uppmärksammat modellen – det är klart att vi inom OHI också skall sätta oss in i vad detta är och se över om, och i så fall hur, vi kan vara varandras resurser. Om vi tänker att hästar är en del av lösningen för individ och samhälle behöver vi samverka för att sprida budskapet.

Vad är "Lära med hästar"

Lära med hästar är ett varumärke och därmed skyddat mot att "vem som helst" kan kalla sina tjänster för "Lära med hästar". Förutom ett varumärke förknippat med kvalitetskrav, är det framför allt en strukturerad modell för hur en grupp människor i samspel med hästar utmanas att samarbeta och lösa en uppgift. Alla uppgifter utförs till fots av deltagarna och med 2-3 deltagare per häst och max två hästar per tillfälle.

Modellen bygger på grundarens, Lisa Thorngren, gedigna kunskaper om hästars beteende, upplevelsebaserat lärande, coachande/stödjande gruppleaderskap, icke verbal kommunikation och intervjuteknik med öppna frågor. Den har bland annat inspirerats av program för "Equine assisted learning" som det utövas i Australien och har anpassats till svenska förhållanden.

Den som utbildas i "Lära med hästar" modellen tituleras handledare. En och samma utbildare, tillika modellens upphovsman, utbildar i modellen. En utbildad handledare förbinder sig att hålla sig kunskapsmässigt uppdaterad, inte själv utbilda andra handledare och att följa Lära med hästars ledstjärnor.

Modellen är primärt utformad för barn/ungdomsgrupper och syftar till att utveckla "4S - Lära med hästars superkrafter" dvs självinsikt, självförtroende, sunda relationer och sociala färdigheter.

Modellen innehåller fem strukturerade tillfällen som har var sitt tema och givna övningar utformade för att öva träffens tema.

De olika teman är 1) Introduktion, hur man hälsar på och lär känna varandra, 2) relationer, 3) tillit och förtroende, 4) kommunikation och 5) ledarskap och samarbete. Hästars beteende och behov är förebild. Varje tillfälle har samma struktur; samling och teori om dagens ämne, praktik med hästen och samling och avslutning med reflektion över vad man upplevt.

Mina reflektioner om utbildningen

Utbildningen i Lära med hästar kan också beskrivas med 4S – stödjande förhållningssätt, säkerhetstänk, se deltagaren, struktur. Det finns tydliga regler som skall följas när gruppen samspelar med hästen. Dessa motiveras främst av säkerhetsskäl. Både människors säkerhet och hästars välfärd gynnas av tydligheten i övningarnas form och innehåll. Utbildningen av handledaren följer samma struktur och innehåll som en "Lära med hästar"-insats.

Hur går en övning till?

Metoden är baserad på "upplevelsebaserat lärande", Experiential learning, och erbjuder en alternativ lärandemiljö i en paddock eller ett ridhus. Handledaren intar ett coachande förhållningssätt till deltagarna och skapar övningssituationer där deltagarnas samarbete med varandra och med hästen krävs för att lösa en uppgift. Alla uppgifter kan lösas och målet är att deltagaren skall lämna gruppstillfället med erfarenheten av att ha klarat uppgiften. Handledarens öppna frågor ger deltagaren stöd att klara uppgiftens olika delar. Tydliga skrivna instruktioner finns tillgängliga och en deltagare kan få i uppgift att läsa instruktionerna för övriga gruppdeltagare. Deltagarna uppmanas att planera hur uppgiften skall lösas innan man prövar om lösningen fungerar. Fungerar det inte prövar man ett annat sätt. Hästens respons och signaler uppmärksammas vid övningarna. Hästvälfärden poängteras i konkreta jämförelser, till exempel "hur tror du hästen känner sig just nu"? Handledaren kan förenkla eller öka svårighetsgraden av varje övning och på så sätt anpassa utmaningen till gruppens kapacitet. I slutet av varje gruppstillfälle reflekterar man dels skriftligt, dels i samtal, om vad man lärt sig idag. En arbetsbok delas ut till varje deltagare. Denna syftar till att dokumentera processen och skapa underlag för reflektion.

Är "Lära med hästar" relevant som en Hästunderstödd insats?

Ja, absolut. Grundavsikten med modellen är att stärka deltagarens sociala kompetens och därmed främja hälsa. Eftersom modellen är en pedagogisk modell för att arbeta med grupper, kan den naturligtvis anpassas till olika grupper inom vård, skola och omsorg. Den är inte lämplig som en individuell insats och syftar inte till att lära sig rida.

Beprövad erfarenhet

Modellen har, sedan starten 2019, prövats för skolbarn i olika åldrar, för företags arbetsgrupper, för personer i arbetsprövning, för personer med särskilda behov mm. Gruppens behov har styrt hur varje tillfälle anpassats och medföljande stödpersoner har i förekommande fall deltagit vid gruppstillfället. Deltagarnas erfarenheter dokumenteras av respektive stödperson och av deltagaren själv i en arbetsbok.

Lära med hästar är i sig en hälsofrämjande grupputbildning där hästar och människor lär i samverkan. Handledarens profession i kombination med målgruppen styr om modellen används som hästunderstödd terapi, hästunderstött lärande eller hästunderstödd aktivitet.

För vem är "Lära med hästar" inte relevant.

Modellen vänder sig inte till rullstolsburna personer, främst av säkerhetsskäl. En paddock är svår att manövrera en rullstol i.

Modellen är avsedd för grupper av deltagare. Individuella insatser ingår inte i modellen.

Om lärande och utbildning

Lärande indelas i formellt lärande, icke-formellt lärande och informellt lärande. Karakteristiskt för formellt lärande är att det styrs av utbildningsväsendets läroplaner. Informellt lärande är allt det vi lär oss utan att det är en utbildningsavsikt eller att det finns en plan. Icke-formellt lärande är strukturella insatser som syftar till att ge deltagarna specifika kunskaper. Scouting, Mulleskolan, Friluftsrämjandet, Fältbiologerna och Ridskolorna är exempel på icke-formellt lärande i det svenska samhället. Jag bedömer att Lära med hästar är ytterligare en väl strukturerad icke-formell lärandemodell för att skapa självinsikt och självförtroende, förstå gruppdynamik och öva samarbetskompetenser. För oss som vill öka tillgången till Hästunderstödda Insatser är modellen ett välkommet tillskott till verktygslådan, ett tillskott som borgar för både utvecklingsmöjligheter och kvalitet.

Text: Margareta Håkanson, som arbetat med gruppdynamiska övningar som redskap för stresshantering och självförtroende inom psykiatrin under åren 1979-2018.

De mänskliga medlemmarna i gruppen ställs inför utmaningar – och hästen tar det lugnt!

Kalendarium Sverige

JUBILEUMS ÅR 2024!!

MAJ 15

Sista ansökningsdag
Utbildningen Wången

MAJ 31

Siste dag för Abstract Nordiskt
Forskarseminarium

SEPTEMBER 12-13

Nordiskt Forskarseminarium
Halmstad

SEPTEMBER 12

OHI 30 år jubileumsmiddag

SEPTEMBER 13-14

Flyinge Strömsholm
Horse welfare summit
Strömsholm

SEPTEMBER 25

Invigning av Axevalla Hästcentrum
Skara

SEPTEMBER 26

Smedjeveckan Hästdagen
Axevalla Hästcentrum

Internationella händelser

2024

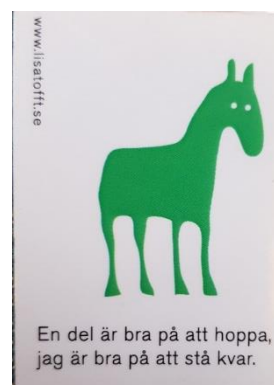
Vart tredje år – HETI Congress!
I år i Budapest Ungern Europa

JUNI 14-15

Tal, röst och svalgpåverkan via
EAT/Focus on spechtherapy in
Equine assisted services
Workshop med Beth Macauley
Prag
Anmälan [svitany@hipoterapie-
kurzy.com](mailto:svitany@hipoterapie-kurzy.com)

JUNI 18-22

XVIII Int HETI Congress
Budapest,
Ungern

Styrelsen mars 2024-mars 2025

Ordförande

Christine Wadefjord

Västerås

Cwadefjord(at)gmail.com

Psykolog

Ledamot

Marie-Louise Nilsson

Göteborg

ml.nilsson(at)telia.com

Pedagog

Kassör

Sofia Haking

Stockholm

Bibi_g(at)yahoo.com

Socionom

Ledamot

Susanna Aronsson

Ellös

Susanna.aronsson(at)me.com

Pedagog

Ledamot

Lotta Stenlund

Kungälv

Lottastenlund96(at)hotmail.com

Sjuksköterska

Suppleant

Britt-Marie Bjerre

Nävlinge

b-m(at)kluvhult.se

Friskvårdspedagog

Suppleant

Mia Harri

Trollhättan

Miaharri(at)yahoo.com

Samhällsvetare

Organisationen för Hästunderstödda Insatser

OHI

OHI verkar för kunskapsutveckling och kunskapsspridning om hästunderstödda insatser inom Sverige.

OHI är medlem i den internationella organisationen HETI, *Federation of Horses in Education and Therapy International* www.hetifederation.org

Medlemskap.

Medlemskap kan sökas av person med utbildning inom hälso- och sjukvård, psykosocialt arbete, socialt arbete, pedagogik eller annan person som är villig att stödja OHI:s syften. Ansökan om medlemskap ställs till styrelsen via blankett på hemsidan.

Verksamhetsåret sträcker sig från 1 januari till 31 december.

Medlemsblad: Styrelsens målsättning är minst 3 utskick/verksamhetsår och skickas till alla med betald medlemsavgift. Har du material till medlemsbladet, kontakta Margareta Håkanson, e-post: maggan.hakanson@gmail.com

OHI-Biblioteket innehåller böcker, projektarbeten, artiklar, abstrakts samt videos som berör ridning som terapi. Medlemmar har möjlighet att låna ur biblioteket, lånetiden är 3v, kostnaden att få materialet hemsänt betalas av lånaren. Endast enstaka böcker och/eller artiklar kan lånas ut, men det finns alltid möjlighet att använda bibliotekets totala samling på plats, Stall Kungsgården, Stockholm .

Ridotek med hjälpmedel och anpassad utrustning för test och utprovning finns fn på Göteborgs Handikappridklubb/Lunna Ridklubb, Kungälv. Förteckning finns via länk på OHIs hemsida.

Medlemsbladet

**för Organisationen för Hästunderstödda Insatser
ges ut minimum 3 ggr per år.**

Redaktör: Margareta Håkanson

Tipsa om nyheter och reportage samt skicka gärna in eget material. Redaktionen förbehåller sig rätten att besluta om insänt material ska publiceras. Skicka gärna bilder med ditt material.

Texter utan angiven författare är framtagna av redaktionen.

Foton utan angiven fotograf är tagna av Margareta Håkanson

Nästa medlemsblad utkommer 1 september 2024.

Manusstopp 15 aug 2024.

J---la knott – nu är de snart här igen!

OHI Nytt nr 2 Maj 2024